

תוכן עניינים מפורט

כרך א

פרק ראשון: מהות הביטוח	3
א. כללי	3
ב. ההיסטוריה של הביטוח	3
ג. יסודות הביטוח	6
1. יסוד הסיכון	6
(א) כללי	6
(ב) העברת הסיכון	7
(ג) פיזור הסיכון	8
(ד) טיב הסיכון	9
(ה) דרגת הסיכון	9
(ו) היחס בין דרגת הסיכון לבין שיעור הנזק הפוטנציאלי	10
2. היסוד הסטטיסטי והמתמטי (חוק המספרים הגדולים)	11
3. יסוד החוזה	12
4. יסוד הזיקה	14
5. יסוד השיפוי	15
6. היסוד הנפשי	15
ד. יסודותיו של "חוזה הביטוח"	15
ה. חוזה ביטוח לעומת חוזים אחרים הכרוכים בהעברת סיכון	19
1. שיקולים לעניין סיווג החוזה	19
(א) חוק המספרים הגדולים	20
(ב) משקלו היחסי של הביטוח בעסקה הכוללת	22
(ג) קיומו או היעדרו של ניגוד אינטרסים	23
(ד) עסקאות נפרדות	24
(ה) כוונת הצדדים	24
(ו) אינטרס ציבורי	25
(ז) דרך תשלום התגמולים	26
(ח) סממנים ביטוחיים	27
(ט) נזק מסוג אובדן גמור	27
2. חוזה ביטוח לעומת מתן אחריות למוצר	28
3. חוזה ביטוח לעומת כתב שירות	29
4. חוזה ביטוח לעומת הסכם "דיטיינר"	30
ו. ביטוח והימור	31
פרק שני: מקורות משפט הביטוח בישראל	35
א. מבוא	35
ב. הבסיס התאורטי של חקיקת הביטוח	36
ג. מערכת הדינים החלה על חוזה הביטוח	39
ד. חוק החוזים הכללי וחוק התרופות	40
ה. חוק החוזים האחידים	41

43.....	חוק הגנת הצרכן.....	ו.
43.....	חוק חוזה הביטוח.....	ז.
43.....	1. תולדות החוק.....	
44.....	2. מקורות החוק.....	
44.....	3. תחולת החוק.....	
44.....	(א) ביטוח מסחרי.....	
46.....	(ב) ביטוח ימי ואווירי.....	
51.....	(ג) ביטוח משנה.....	
52.....	(ד) ביטוח חובה לרכב.....	
54.....	(ה) ביטוח הדרי.....	
56.....	(ו) כתב כיסוי זמני.....	
	(ז) ביטוח יהלומים; ביטוח שנעשה על-ידי קופת גמל לקצבה; ביטוח מפני נזקי טבע.....	
57.....	4. תחילת החוק.....	
58.....	5. מגמות החוק.....	
59.....	6. פירוש החוק.....	
61.....	(א) פירוש החוק על-פי תכליתו.....	
62.....	(ב) פירוש החוק על-פי עקרון תום הלב.....	
62.....	(ג) הזיקה בין מונחי החוק לבין מונחי הפוליסה.....	
63.....	ח. חוק הפיקוח על הביטוח.....	
63.....	1. כללי.....	
	2. השפעת קיום או הפרה של הוראות חוק הפיקוח על יחסי הצדדים לחוזה הביטוח.....	
64.....	ט. הצעת חוק דיני ממונות (הקודקס האזרחי).....	
65.....	י. ביטוח חובה.....	
69.....	יא. ביטוח ונזיקין.....	
71.....	1. יחסי הגומלין בין דיני הנזיקין לבין דיני הביטוח.....	
71.....	2. תחולה מקבילה של העילה החוזית והעילה הנזיקית.....	
72.....	3. הגשת תביעה נזיקית נגד צדדים שלישיים.....	
73.....	4. רשלנות שעניינה אי-עריכת ביטוח.....	
73.....	פרק שלישי: פרשנות.....	
77.....	א. מבוא.....	
77.....	ב. מודל הפרשנות הכללי.....	
78.....	1. בחינת המובן הלשוני.....	
79.....	2. בחינת התכלית הסובייקטיבית.....	
79.....	3. בחינת התכלית האובייקטיבית.....	
80.....	(א) פירוש נגד המנסח.....	
81.....	(ב) פירוש המקיים את החוזה.....	
83.....	(ג) פירוש על-פי חובותיו החוקיות של המבוטח.....	
83.....	(ד) פירוש ביטויים ותניות לפי המשמעות הנודעת להם בפוליסות מאתו סוג.....	
84.....	(ה) פירוש על-פי מחיר הביטוח.....	

86.....	פירוש החוזה על-פי הציפיות הסבירות של המבוטח	ג.
86.....	1. רקע היסטורי	
86.....	2. הבסיס העיוני של הדוקטרינה	
88.....	3. הגרסאות השונות של הדוקטרינה	
88.....	4. דוקטרינת הציפיות הסבירות וכלל הפירוש נגד המנסח	
89.....	5. תחולתה של הדוקטרינה במשפט הישראלי	
90.....	6. התנאים לתחולת הדוקטרינה	
91.....	7. ציפיות "סבירות"	
92.....	8. תחולת הדוקטרינה על תנאים שנקבעו או אושרו בחקיקה או ברגולציה	
92.....	9. דוקטרינת הציפיות הסבירות וכללי הפרשנות התכליתית	
93.....	ד. פירוש החוזה על-פי עקרון תום הלב	
94.....	ה. פירוש החוזה בהתאם לעקרונות החוק המושלים על תחום הביטוח	
97.....	ו. פירוש תניות פטור	
99.....	ז. פירוש הצעת הביטוח	
100.....	ח. פירוש פוליסה תקנית	
101.....	ט. פירוש פוליסה לביטוח חובה	
102.....	י. תחולת כללי פרשנות החוזה על צדדים שלישיים	

105..... פרק רביעי: הצדדים לחוזה הביטוח

109..... 4.1 הצדדים לחוזה הביטוח

109.....	המבטח	
110.....	א. "עיסוק בביטוח"	
110.....	ב. עיסוק ללא רישיון	
113.....	ג. מבטח זר	
115.....	ד. מבטח חדל פירעון	
116.....	ה. מבטחים משותפים	
116.....	1. כללי	
117.....	2. מבטח מוביל	
118.....	3. מבטח קדמי	
118.....	4. מבטח משנה	
119.....	5. ביטוח רבדים	
119.....	המבוטח	
120.....	א. הבחנה בין סוגי מבוטחים	
121.....	ב. מבוטחים משותפים	
124.....	ג. מבוטח שאינו נוטל חלק בכריתת החוזה	
125.....	בעל הפוליסה	

131..... 4.2 ביטוח קבוצתי

131.....	א. כללי	
134.....	ב. הדין החל	
135.....	ג. חוזה לביטוח קבוצתי כ"חוזה ביטוח"	
139.....	ד. הצדדים לחוזה הביטוח הקבוצתי	

139.....	1. כללי
140.....	2. בעל הפוליסה
140.....	(א) כללי
140.....	(ב) כשרות משפטית
142.....	(ג) חובות התנהגות
144.....	ה. הצטרפות לביטוח קבוצתי – דרישת ההסכמה
144.....	1. כללי
145.....	2. סעיף 42(ב) לחוק חוזה הביטוח
146.....	ו. השמטת שם של חבר קבוצה מרשימת השמות הנלווית לפוליסה הקבוצתית
148.....	ז. רציפות הביטוח – מעבר מפוליסה קבוצתית לפוליסת פרט
152.....	ח. החובה להמציא את הפוליסה ליחיד הקבוצה המבוטחת
156.....	ט. חובת גילוי אודות שינוי תנאיה של הפוליסה הקבוצתית - הערת הפניה
159.....	4.3 עבירותו של חוזה הביטוח – המחאה, משכון ומכר
159.....	א. המחאת זכות המבוטח לתגמולי ביטוח
161.....	ב. המחאת חובות וזכויות המבטח על-פי חוזה הביטוח
163.....	ג. העברת חוזה הביטוח לרוכש הנכס המבוטח
163.....	1. כללי
166.....	2. החמרת הסיכון
166.....	3. מקרה ביטוח שאירע לפני השלמת המכר
168.....	4. ביטוח רכב רכוש
169.....	5. ביטוח רכב חובה
171.....	6. אחריות המבטח מכוח השתק (estoppel) או ויתור (waiver)
172.....	ד. משכון הזכות לתגמולי ביטוח
174.....	ה. משכון הנכס המבוטח
179.....	פרק חמישי: זיקת ביטוח
179.....	א. זיקת ביטוח - מהי ?
180.....	ב. הדרישה לקיומו של "נזק" כתחליף לדרישת האינטרס הביטוחי
185.....	ג. ביטוח הנכס מעל לערך האינטרס של המבוטח
187.....	ד. דוקטרינת ההשתק ודרישת הזיקה
188.....	ה. זיקת ביטוח מכוח הסכס
189.....	ו. זיקה ויריבות
189.....	ז. ביטוח נכס גנוב
196.....	ח. דרישת ההסכמה בביטוח חיים
196.....	1. מהות הדרישה והיקפה
197.....	2. הסכמה לעומת זיקה
198.....	3. ביטוח קבוצתי
205.....	פרק שישי: עקרון השיפוי
205.....	א. מהותו של עקרון השיפוי
205.....	1. כללי
205.....	2. תחולת העיקרון

207.....	3. קוגנטיות העיקרון.....	
208.....	4. נזק סובייקטיבי	
209.....	5. נזק תוצאתי.....	
211.....	ב. דרכי השיפוי	
211.....	1. כללי	
212.....	2. קימום	
215.....	3. כינון	
219.....	4. נכסים שאינם ברי תיקון או החלפה	
221.....	ג. סכום הביטוח	
222.....	1. סכום הביטוח כתנאי לשכלול חוזה הביטוח	
224.....	2. סכום הביטוח כחזקה לעניין שווי הנכס המבוטח	
227.....	3. הצמדת סכום הביטוח	
228.....	4. מיצוי סכום הביטוח (סעיף 30 לחוק חוזה הביטוח)	
229.....	ד. שיפוי מוסכם	
229.....	1. כללי	
230.....	2. חוזה שיפוי מוסכם לעומת חוזה הימורים	
231.....	3. כוונת הצדדים	
232.....	4. סופיות הבחירה	
232.....	5. נזק חלקי	
233.....	6. הצמדה	
233.....	ה. עקרון השיפוי ועקרון תום הלב	
236.....	ו. עקרון השיפוי ותקנת הציבור	
238.....	ז. הזיקה בין שיעור דמי הביטוח לבין שיעור התגמולים	
241.....	ח. השתתפות עצמית	
241.....	1. כללי	
242.....	2. הטעמים שביסוד ההשתתפות העצמית	
242.....	3. סוג ההשתתפות	
242.....	4. נזק מוחלט	
243.....	5. תנית ההשתתפות העצמית כתנית פטור	
243.....	6. סף פיצוי	
244.....	7. ביטוח אחריות	
244.....	ט. עקרון השיפוי בביטוח מפני אובדן כושר עבודה	
245.....	י. עקרון השיפוי בביטוח רכב (רכוש).....	
245.....	1. נזק תוצאתי.....	
247.....	2. ירידת ערך	
250.....	3. שימוש בחלפים שאינם מקוריים לצורך תיקון הרכב	
253.....	4. חישוב תגמולי הביטוח במקרה של אובדן גמור	
255.....	5. מס ערך מוסף.....	
259.....	פרק שביעי: עקרון תום הלב	
259.....	א. מקורות העיקרון וגבולותיו.....	
261.....	ב. חובת הגילוי של המבטח	
261.....	1. מקורות החובה.....	

262.....	2. היקף החובה.....	
263.....	3. תרופות בגין הפרת החובה.....	
264.....	4. תחולת החובה בזמן.....	
264.....	(א) חובת הגילוי בשלב הטרם חוזי.....	
268.....	(ב) חובת הגילוי בשלב הכריתה.....	
269.....	(ג) חובת הגילוי בתקופה החוזית.....	
272.....	ג. איסור הטעיה.....	
272.....	1. אי-גילוי לעומת מצג שווא.....	
274.....	2. "עניין מהותי בעסקה".....	
276.....	3. היסוד הנפשי.....	
277.....	4. תרופות.....	
278.....	ד. חובת ההגינות בעיצוב החוזה.....	
279.....	ה. חובת תום הלב בקיום החוזה.....	
280.....	ו. איסור הפליה.....	
280.....	1. כללי.....	
281.....	2. חוק איסור הפליה במוצרים ובשירותים.....	
282.....	3. חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות.....	
283.....	4. חוק מידע גנטי.....	
283.....	5. חוק ביטוח רכב מנועי.....	
284.....	6. הצעת חוק הפיקוח – איסור הפליה במתן שירותי ביטוח.....	
285.....	7. חוזר המפקח – איסור הפליה בביטוח חיים.....	
289.....	פרק שמיני: כריתתו של חוזה הביטוח.....	
289.....	א. כללי.....	
289.....	ב. גמירת דעת.....	
293.....	ג. מסויימות.....	
295.....	ד. הצעת הביטוח.....	
297.....	ה. חובת המבטח להגיב להצעת הביטוח תוך זמן סביר.....	
300.....	ו. חובת המבטח לנמק את דחיית ההצעה.....	
302.....	ז. מועד הקיבול.....	
304.....	ח. התניית תוקף החוזה בתשלום דמי ביטוח.....	
307.....	ט. התאמת הקיבול להצעה.....	
308.....	1. השלמת ההצעה.....	
308.....	2. סטייה מההצעה.....	
313.....	י. השתק ומצג שווא ביחס לכריתת חוזה הביטוח וביחס לתוכן החוזה.....	
315.....	יא. צורת החוזה.....	
315.....	1. כללי.....	
316.....	2. חוזה ביטוח הנכרת בעל-פה.....	
319.....	יב. הפוליסה.....	
320.....	יג. פגמים בכריתת החוזה.....	
321.....	1. טעות.....	
321.....	(א) כללי.....	
323.....	(ב) טעות משותפת.....	

325.....	(ג) טעות סופר
326.....	2. הטעיה
327.....	3. התניית ביטוח בביטוח
328.....	4. פגיעה בנסיבות מיוחדות (עושק)
330.....	5. עסקה במקום מגורים או עבודה של מבוטח
335.....	פרק תשיעי: חובת הגילוי של המבוטח
335.....	1. כללי
335.....	א. מקור החובה והיקפה
336.....	ב. רקע היסטורי
338.....	ג. תחולת החובה בזמן
339.....	ד. הזיקה בין דיני הגילוי הכלליים לבין דין הגילוי המיוחד בביטוח
341.....	ה. בעיית נציג
344.....	2. איסור מצג שווא
344.....	א. יסודות העילה
344.....	1. שאלה בכתב
345.....	2. עניין מהותי
345.....	(א) כללי
346.....	(ב) מבחן אובייקטיבי
347.....	(ג) קטגוריות עיקריות של עניינים מהותיים
350.....	3. תשובה "מלאה וכנה"
350.....	(א) כללי
350.....	(ב) תשובה חלקית
352.....	(ג) שאלה הנוגעת לאמונה או לדעה
353.....	(ד) אי-מתן מענה לשאלה
355.....	4. היסוד הנפשי
356.....	ב. סייגים לתחולת העילה ולתוצאותיה
357.....	1. צירוף העתק התשובה לפוליסה
357.....	2. שאלה גורפת
359.....	3. ידיעת המבטח
359.....	(א) ידיעה בפועל
361.....	(ב) ידיעה בכוח
362.....	(ג) ידיעה קונסטרוקטיבית
362.....	(1) כללי
362.....	(2) ביטוחי חיים ובריאות – חובת המבטח לבדוק את תיקו
364.....	הרפואי של המועמד לביטוח
369.....	4. אשמו של המבטח
370.....	5. העדר קשר סיבתי
374.....	6. ויתור, מניעות ותום לב
375.....	7. עשיית עושר ולא במשפט
376.....	8. כללי פרשנות
377.....	9. שיקולים צרכניים
377.....	10. עובדות מביכות

378.....	11	מיהות המבוטח ונסיבות מילוי השאלון
380.....	12	חובת הסבר של המבטח
381.....	13	ביטוחי חיים ובריאות – סייג שלוש השנים
382.....	3	חובת הגילוי היזום
382.....		א. מהות העילה
382.....	1	כללי
383.....	2	יחסי הגומלין בין סעיף 6(ג) לבין סעיף 6(א)
384.....	ב.	יסודות העילה
384.....	1	הסתרה
385.....	2	עניין מהותי
386.....	3	ידיעת המבוטח
386.....		(א) מבחן סובייקטיבי
387.....		(ב) חזקת ידיעה
387.....	(ג)	נסיבות מסירת המידע
388.....	(ד)	הזיקה בין שאלות המבטח לבין ידיעת המבוטח
389.....	(ה)	הזיקה בין חובת הגילוי של המבטח לבין ידיעת המבוטח
389.....	4	כוונת מרמה
389.....		(א) כללי
390.....		(ב) מניע
390.....	(ג)	חזקת כוונה
391.....	(ד)	היעדר שאלון ביטוח
393.....	(ה)	מידע מתועד ונגיש
393.....	ג.	סייגים לתחולת העילה
394.....	ד.	נטל ההוכחה
395.....	4	תרופות המבטח
396.....	א.	אי-גילוי שנודע למבטח לפני קרות מקרה הביטוח
396.....	1	ביטול
397.....	2	השבה
398.....	ב.	אי-גילוי שנודע למבטח לאחר קרות מקרה הביטוח
398.....	1	תשלום יחסי
400.....	2	פטור מוחלט
400.....	(א)	תשובה שניתנה בכוונת מרמה
400.....	(ב)	מבטח סביר לא היה מתקשר באותו חוזה
404.....	ג.	בטלות החוזה מלכתחילה
409.....		פרק עשירי: מקרה הביטוח
409.....	א.	כללי
410.....	ב.	יסודותיו של מקרה הביטוח
412.....	1	יסוד הסיכון
412.....	(א)	דרישת המקריות
412.....	(1)	כללי
413.....	(2)	פגם שבטבע הבריאה
416.....	(ב)	דרישת הפתאומית

416	(1) כללי	
418	(2) מיקרוטראומה	
420	(ג) סיכון מסוים לעומת "כל הסיכונים"	
420	2. יסוד הנזק	
420	(א) כללי	
421	(ב) נזק מוחלט	
422	(ג) נזק פיזי	
423	(ד) נזק שנגרם לנכס אגב הצלתו	
425	3. יסוד הסיבתיות	
425	(א) כללי	
426	(ב) סיבה קרובה	
428	(ג) סיבה בלעדית	
429	(ד) ריבוי סיבות	
430	4. יסוד הזמן	
430	(א) כללי	
430	(ב) מועד התרחשות הנזק לעומת מועד גילוי	
433	(ג) גרימה נמשכת	
434	(ד) תקופת אפשרה	
437	ג. מסכת עובדתית אחת המצמיחה כמה מקרי ביטוח	
437	1. כללי	
440	2. הגישה האנגלית	
441	3. הגישה האמריקאית	
442	4. הגישה הישראלית	
444	ד. ביטוח תאונות אישיות - הגדרת המונח "תאונה"	
451	פרק אחד-עשר: חובת הזהירות של המבוטח	
451	א. כללי	
451	ב. סטנדרט ההתנהגות של המבוטח והשפעתו על חבות המבוטח	
452	1. היסוד הפיזי - רשלנות רבתי	
455	2. היסוד הנפשי - פזיזות או אי-אכפתיות	
457	3. הזיקה בין היסוד הפיזי לבין היסוד הנפשי	
459	4. שיקולי מדיניות	
459	(א) ענף הביטוח	
460	(ב) היבטים מוסריים	
463	(ג) שיקולים חברתיים	
464	ג. תניות חוזיות המגדירות את חובת הזהירות של המבוטח	
464	1. כללי	
468	2. עמדת היועץ המשפטי לממשלה	
470	ד. התנהגות בלתי חוקית של המבוטח	
470	1. כללי	
476	2. ביטוח מפני תוצאות ההליך הפלילי	
479	ה. אלכוהול וסמים	
479	1. אלכוהול	

486.....	2. סמים	
487.....	אשם חוזי תורם	1.
487.....	1. אשם תורם בדיני חוזים	
488.....	2. אשם הנוגע לקרות מקרה הביטוח	
491.....	3. אשם הנוגע לאי-קיום דרישות הפוליסה	
493.....	4. הסדרי חלוקת אחריות בחוק חוזה הביטוח	
497.....	פרק שנים-עשר: תקופת הביטוח	
497.....	א. מבוא	
497.....	ב. תחילת תקופת הביטוח	
499.....	ג. תום תקופת הביטוח	
500.....	ד. חידוש חוזה הביטוח	
500.....	1. כללי	
506.....	2. חידוש חוזה הביטוח תוך כדי שינוי תנאיו של החוזה המקורי	
511.....	3. חובת גילוי בנוגע לפקיעתו הצפויה של הביטוח	
513.....	4. סירוב לחדש את חוזה הביטוח	
514.....	ה. שינוי חוזה הביטוח במהלך תקופת הביטוח	
514.....	1. כללי	
515.....	2. ביטוח קבוצתי	
517.....	ו. הארכת תקופת הביטוח	
518.....	ז. תקופת הביטוח וחובת תום הלב	
523.....	פרק שלושה-עשר: דמי הביטוח	
523.....	א. כללי	
524.....	ב. דמי הביטוח כיסוד הכרחי לשם שכלול חוזה הביטוח	
526.....	ג. מועד התשלום	
526.....	ד. שינוי דמי הביטוח במהלך תקופת הביטוח	
529.....	ה. דמי ביטוח המשתלמים לסוכן הביטוח	
531.....	ו. אחידות המטבע ותנאי ההצמדה	
531.....	1. תקנות הפיקוח על הביטוח – אחידות המטבע	
532.....	2. חוזר המפקח על הביטוח – הצמדת דמי ביטוח	
533.....	ז. השבת דמי הביטוח	
533.....	1. כללי	
533.....	2. ביטול החוזה מכוח תנית ביטול	
535.....	3. ביטוח רכב מקיף וביטוח דירות ותכולתן	
535.....	4. ביטוח רכב חובה	
536.....	ח. גביית דמי ביטוח באמצעות הרשאה לחיוב חשבון (הוראת קבע)	
536.....	ט. הפיקוח על דמי הביטוח	
538.....	י. שחרור מתשלום פרמיות	
545.....	פרק ארבעה-עשר: תגמולי הביטוח	
545.....	א. מבוא	
545.....	ב. המועד לתשלום תגמולי הביטוח	

545.....	1. כללי.....	
546.....	2. ביטוח חיים.....	
547.....	תגמולי ביטוח שאינם שנויים במחלוקת.....	ג.
547.....	1. כללי.....	
549.....	2. הצעת פשרה.....	
549.....	3. ביטוח אחריות.....	
550.....	הצמדה וריבית.....	ד.
550.....	1. כללי.....	
552.....	2. תגמולים המשתלמים במטבע ישראלי.....	
553.....	3. תגמולים המשתלמים במטבע חוץ.....	
555.....	4. ביטוח חיים.....	
555.....	ריבית מיוחדת (סעיף 28א לחוק).....	ה.
555.....	1. כללי.....	
561.....	2. תגמולי ביטוח שאינם שנויים במחלוקת.....	
561.....	3. דרישת תום הלב.....	
563.....	4. ביטוחים אישיים.....	
564.....	המרה ופדיון של פוליסה לביטוח חיים.....	ו.
565.....	1. פדיון פוליסת הביטוח.....	
567.....	2. המרה לביטוח מסולק.....	
568.....	כתב קבלה ושחרור.....	ז.
568.....	1. מהותה של פשרה.....	
570.....	2. עילות המצדיקות פתיחת הסכמי פשרה.....	
570.....	(א) היעדר גמירת דעת.....	
573.....	(ב) טעות.....	
573.....	(1) טעות ביחס לעובדה שלא הייתה שנויה במחלוקת.....	
574.....	(2) טעות בקשר למצב המשפטי.....	
576.....	(3) נזקי גוף.....	
579.....	(4) ביטוח חיים.....	
580.....	(5) התרשלות הטועה.....	
581.....	(ג) כפייה ועושק.....	
585.....	(ד) תרמית.....	
586.....	(ה) חוסר תום לב.....	
587.....	(ו) אי-גילוי.....	
589.....	(ז) הפרת דין קוגנטי.....	
589.....	(1) כללי.....	
590.....	(2) חוזר המפקח על הביטוח - הוראות בדבר טפסי קבלה ושחרור.....	
590.....	(ח) עילות נוספות.....	
591.....	3. כתב ויתור המודפס על גב המחאה.....	
593.....	4. תחולת הסכם פשרה על סוכן הביטוח.....	
599.....	פרק חמישה-עשר: המוטב.....	
599.....	א. מבווא.....	
600.....	ב. המסגרת הנורמטיבית.....	

- 600.....1. חוק חוזה הביטוח.
- 601.....2. חוק החוזים.
- 602.....3. חקיקה לבר חוזית.
- 603.....ג. זהות המוטב.
- 603.....1. תחרות בין שני צדדים שלישיים.
- 605.....2. תחרות בין מבוטח לבין צד שלישי.
- 608.....ד. מועד קביעת המוטב ודרך הקביעה.
- 608.....1. כללי.
- 608.....2. עיגון מעמד המוטב בחוזה הביטוח גופו.
- 609.....3. זכות המבוטח לקבוע את זהות המוטב.
- 609.....4. מוטבים משותפים - חזקת השוויון.
- 609.....ה. שינוי נסיבות המביא לפקיעת זכותו של המוטב.
- 611.....ו. שינוי המוטב.
- 611.....1. כללי.
- 611.....(א) סעיף 11(ג) לחוק.
- 611.....(ב) שריון זכות המוטב מחמת קרות מקרה הביטוח.
- 612.....(ג) שריון זכות המוטב מחמת קביעה בלתי חוזרת.
- 614.....(ד) עקרון תום הלב.
- 615.....2. שינוי המוטב בהסדרי פטירה.
- 615.....(א) שכלול זכות המוטב.
- 616.....(ב) כוחו של המבוטח לשנות את זהות המוטב.
- 618.....ז. שינוי תנאי הביטוח - החובה לקבל את הסכמת המוטב.
- 619.....ח. פטירת המוטב.
- 620.....ט. זכויות וחובות הצדדים למשולש היחסים: מבטח-מבוטח-מוטב.
- 620.....1. זכויות המבוטח והמוטב כלפי המבטח.
- 621.....2. זכויות המבטח כלפי המוטב.
- 621.....(א) כללי.
- 623.....(ב) קיזוז.
- 624.....3. חובות המבטח כלפי המוטב.
- 626.....4. חובות המבוטח כלפי המוטב.
- 627.....י. העברה, שעבוד ועיקול של זכויות המבוטח והמוטב.
- 627.....1. העברה שעבוד ועיקול של זכויות המבוטח.
- 631.....2. העברה, שעבוד ועיקול של זכויות המוטב.
- 631.....3. הזכות לתגמולי ביטוח כ"זכות עתידה" כמובנה בחוק ההוצאה לפועל.
- 637.....פרק שישה-עשר: תנאים וסייגים לחבות המבטח.
- 637.....א. מבוא.
- 638.....ב. סייג - מהו?
- 638.....1. כללי.
- 640.....2. קו הגבול בין "מקרה ביטוח" לבין "סייג" לחבות המבטח.
- 642.....3. תנית פטור.
- 642.....4. תנאי מוקדם.
- 645.....ג. היסוד הנפשי של המבוטח.

646.....	דרכי תקיפה של סייגים לחבות המבטח	ד. 646
647.....	1. כללי פרשנות	647
649.....	2. חוק החוזים האחידים	649
650.....	3. דיני כריתת החוזה	650
651.....	4. עקרון תום הלב	651
653.....	5. הטעיה ומצג שווא	653
654.....	6. השתק	654
656.....	7. תקנת הציבור	656
658.....	8. דרישת הסיבתיות	658
658.....	(א) כללי	658
659.....	(ב) סעיף 29 לחוק חוזה הביטוח	659
663.....	9. החובה להבליט הגבלות	663
663.....	(א) סעיף 3 לחוק חוזה הביטוח	663
664.....	(ב) פירוט התנאי או הסייג "בסמוך לנושא שהם נוגעים לו"	664
665.....	(ג) "הבלטה מיוחדת"	665
667.....	(ד) תחולת סעיף 3 לחוק על הצעת הביטוח ועל "הרשימה"	667
669.....	(ה) ידיעה בפועל	669
670.....	10. חובת הוידוא	670
670.....	(א) כללי	670
671.....	(ב) היקף החובה	671
673.....	(ג) תחולת החובה בזמן	673
675.....	(ד) וידוא ביצוע	675
676.....	(ה) חלוקת אחריות	676
677.....	11. חובת מסירת הפוליסה	677
677.....	(א) סעיף 2(א) לחוק חוזה הביטוח	677
681.....	(ב) סעיף 2(ב) לחוק חוזה הביטוח	681
682.....	12. איסור התניה	682
682.....	(א) התניה על חקיקה קוגנטית	682
684.....	(ב) התניה על חקיקה דיספוזיטיבית	684
685.....	13. שיקולי מדיניות משפטית	685
691.....	פרק שבעה-עשר: ביטול חוזה הביטוח	691
691.....	א. מבוא	691
691.....	ב. חוזה בטל לעומת חוזה הניתן לביטול	691
692.....	ג. ביטול לעומת פקיעה	692
694.....	ד. ביטול על יסוד סעיף ביטול בפוליסה	694
694.....	1. כללי	694
694.....	2. תניה המקנה למבטח שיקול דעת מוחלט ביחס לביטול החוזה	694
699.....	ה. ביטול על יסוד עילה שבחוק חוזה הביטוח	699
700.....	ו. ביטול על יסוד עילה שבחוקי החוזים הכלליים	700
700.....	ז. ביטול חלקי	700
702.....	ח. ביטול פוליסה לביטוח משותף	702
702.....	ט. שכלול הביטול	702

702.....	1. סעיף 10 לחוק חוזה הביטוח	
703.....	2. התניה על ההסדר החוקי	
705.....	3. התניה על ההסדר החוזי	
705.....	י. דרך הביטול	
705.....	1. כללי	
706.....	2. צורת הודעת הביטול ודרכי מסירתה	
706.....	(א) צורת ההודעה	
708.....	(ב) מסירת ההודעה	
710.....	(ג) מוסר ההודעה	
711.....	יא. סופיות הביטול	
713.....	יב. ביטול מחמת פיגור בתשלום דמי הביטוח (סעיף 15 לחוק חוזה הביטוח)	
713.....	1. כללי	
715.....	2. התנית כריתתו של החוזה בתשלום דמי הביטוח	
716.....	3. שלבי הביטול	
717.....	(א) פיגור בתשלום	
717.....	(ב) דרישה בכתב	
718.....	(ג) הודעת ביטול	
720.....	4. דרישת המסירה	
724.....	5. קשר סיבתי	
725.....	6. השתק מחמת מצג	
727.....	7. השתק מחמת רשלנות	
727.....	8. ייחוד התרופה	
728.....	9. הודעה למוטב	
729.....	10. פיגור בתשלום דמי הביטוח בפוליסה מסוג "ביטוח מנהלים"	
730.....	11. ביטול והחייאה של פוליסה לביטוח חיים	
730.....	יג. השבה לאחר ביטול	
731.....	יד. ביטול החוזה ועקרון תום הלב	
732.....	טו. ויתור על ברירת הביטול	
733.....	טז. חובת הנמקה	
734.....	1. ביטול על יסוד סעיף ביטול בפוליסה	
734.....	2. ביטול על יסוד עילה שבדין	
735.....	יז. ביטול חוזה לביטוח חיים	
735.....	1. סעיף 45(א) לחוק	
737.....	2. איסור התניה	
738.....	3. מועד כניסתה לתוקף של הודעת הביטול	
739.....	4. הנמקת הביטול	
740.....	5. ביטול החוזה על-ידי מבטח	
740.....	6. אימוץ החוזה על ידי המוטב	
741.....	7. ביטול חוזה לביטוח חיים הכולל מרכיב חיסכון	
741.....	יח. ביטול פוליסה לביטוח רכב (חובה)	
747.....	פרק שמונה-עשר : תרופות	
747.....	א. מבוא	

747.....	תרופות המבטח	ב.
747.....	1. כללי	
748.....	2. תרופות המבטח לפי חוק חוזה הביטוח	
750.....	3. ייחוד התרופות	
751.....	תרופות המבטח	ג.
751.....	1. תרופות המבטח לפי חוק חוזה הביטוח	
751.....	2. תרופות המבטח לפי הדין הכללי	
	3. היחס בין תרופות המבטח לפי חוק חוזה הביטוח לבין תרופותיו	
753.....	לפי הדין הכללי	
753.....	4. פיצויים בגין הפרת חוזה	
753.....	(א) כללי	
754.....	(ב) נזק תוצאתי	
757.....	(ג) נזק בלתי ממוני	
759.....	(ד) היסוד הנפשי הנלווה להפרה	
760.....	(ה) הקטנת הנזק	
761.....	(ו) הוכחת הנזק	
762.....	(ז) היחס בין תרופת הפיצויים לבין הריבית העונשית	
763.....	(ח) השבת פרמיות הביטוח	
764.....	5. סעד הצהרתי	
764.....	(א) ביטוח כריאות	
767.....	(ב) ביטוח אחריות	
768.....	ד. קיזוז	
775.....	פרק תשעה-עשר: שינויים בסיכון	
779.....	19.1 סיכון שנתבטל	
779.....	א. יסוד הסיכון	
780.....	ב. יחסי הגומלין בין הגדרת "מקרה הביטוח" בפוליסה לבין סעיף 16(א) לחוק	
783.....	ג. מקרה ביטוח שקרה - מבחן אובייקטיבי או סובייקטיבי?	
785.....	ד. חוזה ביטוח בעל תחולה רטרואקטיבית	
	ה. מקרה ביטוח שקרה בתקופת הביניים שבין מילוי הצעת הביטוח לבין	
787.....	הוצאת הפוליסה	
793.....	ו. "חיתום בדיעבד"	
795.....	ז. סעיף 16(א) לחוק כדין מרשה	
796.....	ח. נטל ההוכחה	
797.....	ט. השבה	
797.....	י. מקרה ביטוח שנעשה בלתי אפשרי	
798.....	יא. מצב רפואי קודם	
798.....	1. כללי	
799.....	2. תקנות מצב רפואי קודם	
799.....	(א) תחולה	
801.....	(ב) הגבלות על הסייג בדבר מצב רפואי קודם	

- (ג) היחס בין ההסדר הקבוע בתקנות לבין הסדר הגילוי הקבוע
 בסעיפים 6-8 לחוק חוזה הביטוח 802
3. הדין שקדם לפרסום התקנות 803
4. מצב רפואי שנתהווה במהלך תקופת אכשרה 805
- 19.2 החמרת הסיכון 809
- א. כללי 809
- ב. החמרת הסיכון - מהי? 810
1. כללי 810
2. שינוי מהותי 810
- (א) שינוי בעניין מהותי ששאלה עליו הוצגה למבוטח 810
- (ב) שינוי בעניין שצוין בפוליסה כמהותי 812
- (ג) גילוי עובדות חדשות בעניין ששאלה עליו הוצגה למבוטח 813
- (ד) "החמרה של ממש" 814
- (ה) שינוי מהותי בעניין שאינו נופל בגדרו של סעיף 17 לחוק 815
3. מודעות המבוטח לשינוי 816
4. שינוי המשמיט את היסוד לחוזה 817
- ג. חובת הודעה 819
- ד. תוצאות החמרת הסיכון 819
1. החמרה בסיכון שנודעה למבטח לפני קרות מקרה הביטוח 820
2. החמרה בסיכון שנודעה למבטח לאחר קרות מקרה הביטוח 821
- (א) תשלום יחסי 821
- (ב) פטור מוחלט 825
3. שלילת תרופות המבטח לפי סעיף 18 826
- (א) החמרה בסיכון שחדלה להתקיים 827
- (ב) היעדר קשר סיבתי 827
- (ג) אמצעי שננקט על דעת המבטח 828
- (ד) אמצעי שננקט לשם מניעת נזק חמור לגוף או לרכוש 828
- ה. סייג לתחולת ההסדר - ביטוח חיים ובריאות 829
- 19.3 הפחתת הסיכון 833
- 19.4 אמצעים להקלת הסיכון 837
- א. כללי 837
- ב. תחולת סעיף 21 לחוק חוזה הביטוח על "תנאי מוקדם" 839
- ג. אמצעי מיגון – התקנה, תקינות והפעלה 843
1. התקנת אמצעי מיגון 843
2. תקינות אמצעי המיגון 849
3. הפעלת אמצעי המיגון 850
- ד. החובה להפעיל את אמצעי המיגון בכל עת שהנכס המבוטח אינו "מאויש" 856
- ה. ביטוח רכב - זכות המבוטח לשיפוי בגין שווים של אמצעי המיגון 864

פרק עשרים : הודעה על קרות מקרה ביטוח וביטול חבותו של המבטח865

20.1 הודעה על קרות מקרה הביטוח 869

א. כללי 869

ב. צורת ההודעה 870

ג. תוכן ההודעה 871

ד. מסירת ההודעה 871

1. הודעה הנמסרת למבטח שלא באמצעות המבוטח 871

2. הודעה הנמסרת לסוכן הביטוח 872

ה. דרישת המיידיות 873

ו. תוצאות הפרת החובה 875

1. הפחתת החבות 875

2. סייגים לתרופת ההפחתה 877

(א) "סיבות מוצדקות" 878

(ב) היעדר נזק 879

(ג) עקרון תום הלב 880

(ד) השתק מחמת התנהגות 881

20.2 תביעה לתשלום תגמולי הביטוח 885

20.3 בירור חבותו של המבטח 889

א. כללי 889

ב. דרך בירור החבות 889

ג. חובת שיתוף הפעולה בבירור החבות 892

1. מהות החובה 892

2. תוצאות הפרת החובה 893

ד. מעשה מכוון העלול להכשיל את בירור החבות 894

20.4 חובת הנמקה של דחיית התביעה 899

א. כללי 899

ב. מקורות החובה 900

ג. תחולת החובה והיקפה 902

ד. דין משווה 903

ה. סמכות הפיקוח על הביטוח להטיל על המבטחים חובת הנמקה 904

ו. צורת הודעת הדחייה 906

ז. תחולתה של הנחיית הפיקוח בהליך המשפטי 907

ח. תחולתה של הנחיית הפיקוח על תביעות של צדדים שלישיים 909

ט. חובת ההנמקה לעומת נטל ההוכחה של התביעה 910

י. תביעה מכוח עילה מתחדשת 911

יא. סייגים לחובת ההנמקה 913

1. גילוי מאוחר 913

2. שינוי נסיבות 915

3. הרחבת מסגרת הכיסוי לסיכונים שאינם מכוסים בחוזה הביטוח 915

917.....	4.	חריג לפוליסה המצוי בדיעת המבוטח
918.....	5.	טענות סף
920.....	6.	טענות משפטיות
921.....	7.	טענת מרמה
922.....	8.	מניעות
923.....	9.	שמירת טענות
924.....	יב.	הודעת דחייה הכוללת הנמקה גורפת
925.....	יג.	הודעת דחייה הכוללת טענות חלופיות
926.....	יד.	היעדר תגובה של המבטח לתביעת המבוטח
931.....		פרק עשרים-ואחד : נטל הקטנת הנזק
931.....	א.	מבוא
932.....	ב.	נטל לעומת חובה
932.....	ג.	הבסיס הנורמטיבי של דוקטרינת הקטנת הנזק
934.....	ד.	נטל הקטנת הנזק ועקרון השיפוי
934.....	ה.	היסוד הנפשי
935.....	ו.	נקיטת "אמצעים סבירים" או "אמצעים שהמבטח הורה לנקוט"
935.....	1.	אמצעים סבירים
938.....	2.	אמצעים שהמבטח הורה לנקוט
939.....	ז.	התחולה בזמן של נטל הקטנת הנזק
939.....	1.	תחולת הנטל "בקרות מקרה הביטוח או לאחר מכן"
941.....	2.	תחולת הנטל קודם לקרות מקרה הביטוח
943.....	ח.	נטל ההוכחה
943.....	ט.	שיפוי בעד הוצאות סבירות
945.....	י.	נזק נוסף שנגרם כתוצאה מניסיון כושל להקטנת הנזק
946.....	יא.	דוגמאות מהפסיקה להחלת נטל הקטנת הנזק

כרך ב

951.....		פרק עשרים-ושניים : גרימת מקרה הביטוח במתכוון
951.....	א.	מבוא
953.....	ב.	יסוד הכוונה
960.....	ג.	נטל ההוכחה
960.....	1.	נטל השכנוע לעניין הגרימה במתכוון
963.....	2.	מידת ההוכחה
963.....	3.	נטל הבאת הראיות
965.....	4.	הרמת נטל השכנוע – ביטוח גניבה ופריצה וביטוח אש
967.....	ד.	מבוטחים משותפים
969.....	ה.	התאבדות בביטוח חיים

977.....	פרק עשרים-ושלושה : מרמה בתביעת תגמולים	
977.....	א. פערי המידע בין הצדדים לחוזה הביטוח	
977.....	ב. סעיף 25 לחוק חוזה הביטוח	
977.....	1. כללי	
979.....	2. תחולה	
979.....	(א) כללי	
980.....	(ב) תביעת צד שלישי מכוח פוליסה לביטוח אחריות	
980.....	3. פרשנות	
981.....	ג. יסודות המרמה	
982.....	1. מסירת עובדות בלתי נכונות או כוזבות	
982.....	(א) כללי	
984.....	(ב) מהותיות הכוזב והזיקה בינו לבין חבות המבטח	
989.....	(ג) מסירת מידע כוזב לצד שלישי	
990.....	2. מודעות המבוטח לכוזב	
990.....	3. כוונה לקבל תגמולים על יסוד הכוזב	
990.....	(א) כללי	
991.....	(ב) הפרזה לעומת מרמה	
994.....	(ג) מטרת המרמה	
996.....	ד. מרמה ביחס לחלק מזערי מהתביעה	
997.....	ה. מרמה בידי צד שלישי	
998.....	ו. מבוטח החוזר מגרסתו הכוזבת	
1000.....	ז. מועד העלאתה של טענת התרמית	
1000.....	ח. נטל ההוכחה	
1001.....	ט. ייחוד התרופה	
1002.....	י. השבת תגמולי ביטוח שהתקבלו במרמה	
1003.....	יא. אחריות פלילית בגין מרמת ביטוח	
1009.....	פרק עשרים-וארבעה : סוכן הביטוח	
1009.....	א. כללי	
1011.....	ב. תיווך לענייני ביטוח	
1012.....	ג. מעמדו המשפטי של סוכן הביטוח	
1018.....	ד. סוכן הביטוח כשלוח של המבטח	
1018.....	1. שליחות מוסכמת	
1019.....	2. שליחות מכוח התנהגות (שליחות נחזית)	
1023.....	3. שליחות מכוח אישור בדיעבד	
1024.....	4. שליחות סטטוטורית	
1024.....	(א) שליחות לעניין המשא ומתן לקראת כריתת החוזה ולעניין כריתת החוזה	
1024.....	(1) שכלול חוזה הביטוח	
1027.....	(2) שינוי תנאי הביטוח	
1028.....	(3) סוכן הקשור עם מספר מבטחים	

1029.....	(4) שליחות נסתרת.....	
	(5) שלילת חזקת השליחות מכוח דרישת המבוטח	
1029.....	סעיף 33(א) סיפא.....	
1033.....	(6) שלילת חזקת השליחות מכוח תניה בהצעה או בפוליסה.....	
1034.....	(ב) שליחות לעניין חובת הגילוי.....	
1037.....	(ג) שליחות לעניין קבלת דמי הביטוח.....	
1039.....	(ד) שליחות לעניין מתן הודעות.....	
1041.....	ה. היקף ההרשאה של סוכן הביטוח וחריגה מהרשאה.....	
1041.....	1. היקף ההרשאה של סוכן הביטוח.....	
1043.....	2. חריגה מהרשאה.....	
1044.....	3. סוכן המבצע עוולה נזיקית תוך כדי השליחות.....	
1044.....	(א) כללי.....	
1045.....	(ב) "שליחות לדבר עבירה".....	
1047.....	(ג) אחריות שילוחית בדיני נזיקין.....	
1048.....	(ד) אחריות ישירה של המבטח.....	
1048.....	4. סוכן משנה.....	
1049.....	5. הערת סיכום.....	
1050.....	ו. אחריות אישית של סוכן הביטוח.....	
1050.....	1. אחריות הסוכן כלפי המבטח.....	
1050.....	(א) כללי.....	
1051.....	(ב) המסגרת הנורמטיבית.....	
1051.....	(ג) היקף האחריות.....	
1053.....	(ד) דרישת הנזק.....	
1054.....	(ה) אשם תורם של המבטח.....	
1055.....	2. אחריות הסוכן כלפי המבוטח.....	
1055.....	(א) השפעת מעמדו המשפטי של הסוכן על היקף אחריותו.....	
1056.....	(1) סוכן הפועל כשלוח של המבטח.....	
1057.....	(2) סוכן הפועל כשלוח של המבוטח.....	
1058.....	(3) סוכן הפועל כמתווך.....	
1058.....	(ב) חובות הסוכן כלפי המבוטח.....	
1065.....	(ג) אחריות הסוכן בנזיקין.....	
1068.....	ז. שיווק ביטוח על-ידי סוכנים בלתי מורשים.....	
1073.....	ח. יועץ פנסיוני ומשווק פנסיוני.....	
1076.....	ט. ביטול רישיון הסוכן.....	
1085.....	פרק עשרים-וחמישה : תחלוף (שיבוב).....	
1085.....	א. כללי.....	
1089.....	ב. יסודות התחלוף.....	
1090.....	1. חבות על פי הפוליסה.....	
1096.....	2. תשלום תגמולי ביטוח.....	
1096.....	(א) כללי.....	

1097.....	(ב) הודעת צד שלישי	
1098.....	(ג) שיפוי בדרך של מתן הלוואה	
1098.....	3. זכות של המבוטח כלפי צד שלישי	
1099.....	(א) זכות שמקורה בעילה נזיקית	
1101.....	(ב) זכות שמקורה בעילה חוזית	
1102.....	(ג) זכות שמקורה בדבר חקיקה	
1103.....	ג. נטל ההוכחה של תביעת התחלוף	
1104.....	ד. היקף זכות התחלוף	
1104.....	1. כללי	
1104.....	2. הוצאות שהוציא המבטח לשם בירור החבות והיקפה	
1107.....	3. המועד הקובע לעניין הערכת הנזק	
1108.....	ה. קיומה של יריבות בין המבוטח לבין הצד השלישי חרף קבלת התגמולים	
	ו. התחרות בין זכות התחלוף של המבטח לבין זכות המבוטח כלפי הצד השלישי	
1109.....	1. הצגת הבעיה	
1109.....	2. הגישה המעדיפה את זכות המבטח	
1110.....	3. הגישה המעדיפה את זכות המבוטח	
1111.....	4. הגישה היחסית	
1112.....	5. גישת הפסיקה	
1113.....	ז. פגיעה בזכות התחלוף	
1113.....	1. כללי	
1114.....	2. תנית פטור בהסכם שבין המבוטח לבין הצד השלישי	
1115.....	3. פשרה שנעשתה לאחר קרות הנזק ולפני תשלום תגמולי הביטוח	
1118.....	4. פשרה או ויתור שנעשו לאחר תשלום תגמולי הביטוח	
1120.....	ח. חובת המבוטח לסייע למבטח לממש את זכות התחלוף	
1121.....	ט. עקרון התחלוף וכללי "מעשה בית דין"	
1125.....	י. התיישנות	
1126.....	יא. הסייגים לזכות התחלוף	
	1. שלילת זכות התחלוף מחמת קרבת משפחה או מחמת יחסי עובד ומעביד (סעיף 62(ד) לחוק)	
1126.....	2. שלילת זכות התחלוף כלפי מבוטח	
1129.....	3. שלילת זכות התחלוף כלפי מבוטח משותף	
1129.....	יב. ויתור על זכות התחלוף	
1132.....	1. תנית ויתור בפוליסה	
1132.....	2. תנית ויתור בהסכם שבין המבוטח לבין הצד השלישי	
1133.....		
1141.....	פרק עשרים-ושישה: ביטוח אחריות	
1141.....	א. כללי	
1143.....	ב. בסיס הביטוח	

- 1143..... 1. "בסיס אירוע" לעומת "בסיס תביעה".....
- 1144..... 2. יתרונות וחסרונות של הבסיסים השונים.....
- 1146..... 3. חוקיותה של פוליסה לביטוח אחריות על "בסיס תביעה".....
- 1150..... 4. חובת גילוי של המבטח ביחס לבסיס הביטוח.....
- 1151..... 5. "תביעה" כמובנה בפוליסה על בסיס תביעה.....
- 1152..... 6. פוליסה על "בסיס תביעה והודעה".....
- 1153..... ג. "מבטח" לעניין סעיף 68 לחוק.....
- 1153..... 1. כללי.....
- 1153..... 2. מבטח ימי.....
- 1154..... 3. חברות להשכרת רכב.....
- 1155..... ד. מעמד הצד השלישי - יריבות ישירה כלפי המבטח.....
- 1158..... ה. יסודות הזכות של הצד השלישי לפי סעיף 68 לחוק.....
- 1158..... 1. חבות של המבוטח כלפי הצד השלישי.....
- 1161..... 2. אחריות של המבטח על-פי הפוליסה.....
- 1161..... (א) כללי.....
- 1166..... (ב) טענה חיצונית מול טענה פנימית.....
- 1167..... (ג) חובת ההודעה על קרות מקרה הביטוח וחובת שיתוף הפעולה עם המבטח.....
- 1171..... (ד) איסור הודאה בחבות.....
- 1173..... (ה) תנאי חוזי העומד בניגוד לעקרון היריבות הישירה.....
- 1173..... (ו) הגבלת החבות בשל תנית השתתפות עצמית.....
- 1174..... (ז) קיום בידי אחר וסעד מן הצדק.....
- 1174..... (ח) השתק.....
- 1176..... (ט) ביטוח רכב חובה.....
- 1176..... 3. היעדר התנגדות של המבוטח.....
- 1179..... ו. אחריות צולבת – מבוטח שהוא גם צד שלישי.....
- 1179..... 1. כללי.....
- 1182..... 2. "התרשלות" של המבוטח כלפי עצמו.....
- 1182..... 3. נזק הנגרם לרכוש שבבעלותו או שבפיקוחו של המבוטח או של בני ביתו.....
- 1184..... ז. הסדרי פשרה.....
- 1184..... 1. כללי.....
- 1184..... 2. התנגדות המבוטח להסדר הפשרה.....
- 1184..... (א) זכות ההתנגדות של המבוטח – מהות הזכות והיקפה.....
- 1186..... (ב) הפרת חובת ההודעה של המבטח.....
- 1186..... (ג) תניה חוזית המקנה למבטח שיקול דעת מלא ביישוב התביעה של הצד השלישי.....
- 1189..... (ד) התחולה הכרונולוגית של זכות ההתנגדות.....
- 1190..... 3. התנגדות המבטח להסדר הפשרה.....
- 1190..... ח. ביטוח הוצאות משפט.....
- 1191.....

1191.....	1. כללי	
1194.....	2. ניהול ההגנה על-ידי המבטח	
	3. חובת המבוטח לשאת בדמי השתתפות עצמית כאשר תביעת	
1198.....	הצד השלישי נגדו נדחתה	
1205.....	חובת גילוי בקשר לקיומו של ביטוח אחריות	ט.
1206.....	ביטוח אחריות מקצועית	י.
1209.....	זכויות הצד השלישי במקרה של פשיטת רגל או פירוק של המבוטח	יא.
1209.....	1. מקורות הזכות	
1210.....	2. מהות הזכות	
1211.....	3. יסודות הזכות	
1211.....	(א) חבות של המבוטח כלפי הצד השלישי	
1212.....	(ב) אחריות של המבטח על-פי הפוליסה	
1213.....	(ג) חדלות פירעון של המבוטח	
1213.....	4. התיישנות	
1215.....	התיישנות	יב.
1215.....	1. התיישנות תביעת הצד השלישי נגד המבטח	
1217.....	2. התיישנות תביעת המבוטח נגד המבטח	
1222.....	ביטוח אחריות וכללי "מעשה בית דין"	יג.
1222.....	1. מעשה בית דין כלפי הצד השלישי	
1223.....	2. מעשה בית דין כלפי המבטח	
1225.....	3. מעשה בית דין כלפי המבוטח	
1225.....	4. סייגים לעקרון סופיות הדיון	
1226.....	אחריות חברות להשכרת רכב כלפי צדדים שלישיים	יד.
1226.....	1. חובת ביטוח	
1226.....	(א) מקור החובה ותוצאות הפרתה	
1227.....	(ב) הגבלת היקפו של הביטוח באמצעות חוזה ההשכרה	
1229.....	2. חבות המשכיר בנוזיקין כלפי הצד השלישי	
1235.....	פרק עשרים-ושבעה: ביטוח יתר	
1235.....	א. מהות העיקרון	
1236.....	ב. תחולת העיקרון	
1237.....	ג. יסודות העיקרון	
1241.....	פרק עשרים-ושמונה: ביטוח חסר	
1241.....	א. מבוא	
1241.....	ב. עקרון המיצוע	
1242.....	ג. תחולת סעיף 60 לחוק	
1242.....	1. כללי	
1243.....	2. ביטוח בשיטת "נוק ראשון"	

1244.....	3. ביטוח בשיטת "רבדים"	
1245.....	ד. המועד הקובע לעניין קיומו של ביטוח חסר	
1248.....	ה. ניתוח ביקורתי	
1250.....	ו. קיומו של פער סביר בין סכום הביטוח לבין שווי הנכס המבוטח	
1253.....	ז. חובות החלות על מבטח המבקש להסתמך על קיומו של ביטוח חסר	
1253.....	1. חובת גילוי	
1256.....	2. חובת זהירות	
1259.....	3. חובת תום הלב	
1259.....	4. איסור הטעיה	
1260.....	ח. ביטוח פריטים על-פי רשימה	
1261.....	ט. נטל ההוכחה לעניין קיומו של ביטוח חסר	
1262.....	י. ביטוח חסר לעומת ביטוח יתר	
1265.....	פרק עשרים-ותשעה: ביטוח כפל	
1265.....	א. מבוא	
1266.....	ב. תחולתם של דיני ביטוח הכפל	
1267.....	ג. יסודות ביטוח הכפל	
1267.....	1. ביטוח	
1271.....	2. מבטח	
1273.....	3. נכס אחד	
1274.....	4. סיכון אחד	
1275.....	5. יתר ממבטח אחד	
1276.....	6. תקופות חופפות	
1277.....	ד. חובת ההודעה	
1278.....	ה. ביטוח כפל-יתר	
1278.....	1. כללי	
1278.....	2. השבת דמי הביטוח	
1280.....	ו. ביטוח כפל-חסר	
1281.....	ז. חבות המבטחים כלפי המבוטח - "יחד ולחוד"	
1282.....	ח. עקרון ההשתתפות	
1282.....	1. כללי	
1284.....	2. זכות ההשתתפות של מבטח המזיק כלפי מבטח הניזוק	
1288.....	3. השפעת הליכי תביעה או פשרה על זכות ההשתתפות של המבטח	
1289.....	ט. חלוקת נטל החיוב בין המבטחים	
1289.....	1. ההסדר החוקי - שיטת יחס סכומי הביטוח	
1290.....	2. קוגנטיות ההסדר	
1291.....	3. הפעלת שיטת יחס סכומי הביטוח בפוליסות שאינן חופפות	
1292.....	4. חלוקת נטל החיוב בביטוח כפל של אחריות	
1292.....	(א) כללי	

1294.....	(ב) ביטוח אחריות ללא תקרה
	(ג) חישוב יחס סכומי הביטוח כאשר מבטח אחד מנפיק
1295.....	כמה פוליסות
1297.....	(ד) אחריות לפי חוק הפלת"ד
1298.....	י. תניות "ביטוח אחר"
1301.....	יא. תקופת ההתיישנות של תביעת השתתפות
1306.....	יב. שיעור ההשתתפות העצמית של המבוטח במצב של ביטוח כפל
1309.....	פרק שלושים : נטלי הוכחה וסדרי דין
1313.....	30.1 נטל ההוכחה בתביעות ביטוח
1313.....	א. מבוא
1313.....	ב. כללי היסוד
1313.....	1. הוכחת מקרה הביטוח
1314.....	2. הוכחת שיעור הנזק
1314.....	(א) כללי
1316.....	(ב) שיפוי מוסכם
1317.....	(ג) מחירון כלי הרכב
1322.....	3. מידת ההוכחה – מאזן ההסתברויות
1323.....	4. מושא ההוכחה
1323.....	5. הוכחת חריג לחבות המבטח
1324.....	6. נטל הבאת הראיות
1326.....	ג. התניה על נטלי ההוכחה
1326.....	ד. נטל ההוכחה בתביעה על-פי פוליסה לביטוח מפני "כל הסיכונים"
1328.....	ה. נטל ההוכחה בתביעה על-פי פוליסה לביטוח אש
1329.....	ו. נטל ההוכחה בדבר גרימת מקרה הביטוח במתכוון
1329.....	ז. תחולתה של דוקטרינת הנזק הראיתי על תביעות ביטוח
1329.....	1. כללי
	2. היעדרן של רשומות בנוגע לפדיון, ביטול או פקיעה של פוליסות לביטוח חיים
1332.....	
1337.....	30.2 פולליגרף
1337.....	א. כללי
1337.....	1. מהותה של בדיקת הפולליגרף
1337.....	2. קבילות תוצאות בדיקת הפולליגרף כראיה
1338.....	3. ניתוח ביקורתי
1347.....	4. עמדת היועץ המשפטי לממשלה
1348.....	5. חוזר המפקח על הביטוח - "שימוש בפולליגרף ביישוב תביעה"
1349.....	ב. הסכמת המבוטח להיבדק במכשיר הפולליגרף
1349.....	1. כללי
1350.....	2. מועד מתן ההסכמה

1351.....	3. מבוטחים משותפים
1353.....	ג. חובות ההתנהגות של המבטח עובר לכריתת הסכם הפוליסה
1353.....	1. חובת גילוי ואיסור הטעיה
1356.....	2. איסור ניצול מצוקה
1358.....	ד. תוצאות בדיקת הפוליסה כראיה קונקלוסיבית
1360.....	ה. הסכם הפוליסה כחוזה אחיד
1362.....	ו. סירוב המבוטח להיבדק בפוליסה
1364.....	ז. חזרה מהסכמה להיבדק בפוליסה
1364.....	1. הסכם פוליסה שאינו כולל תנית ויתור
1366.....	2. הסכם פוליסה הכולל תנית ויתור
1369.....	ח. מבטח שנמצא דובר אמת בבדיקת הפוליסה
1373.....	30.3 חיסיון
1373.....	א. כללי
1373.....	ב. אינטרס החיסיון במסגרת ההליך המשפטי
1380.....	ג. אינטרס החיסיון מחוץ להליך המשפטי
1382.....	ד. חיסיון לעומת גילוי מאוחר
1382.....	1. כללי
1385.....	2. גילוי מסמך חסוי
1386.....	ה. היקף החיסיון במסגרת תביעת תחלוף
1388.....	ו. השתק ותום לב
1389.....	ז. נטל ההוכחה
1393.....	30.4 עיקול זמני
1397.....	30.5 תנית שיפוט בחוזה ביטוח
1403.....	30.6 תנית בוררות חובה בחוזה ביטוח
1403.....	א. כללי
1404.....	ב. חזקת קיפוח
1406.....	ג. עיכוב הליכים בבית המשפט
1409.....	30.7 סדר דין מקוצר
1409.....	א. כללי
1410.....	ב. סכום קצוב
1415.....	ג. תביעה "מכוח חוזה"
1415.....	ד. ראיה שבכתב
1417.....	ה. בקשת רשות להתגונן
1421.....	30.8 תובענה ייצוגית
1421.....	א. כללי
1421.....	ב. התובענה הייצוגית בתחום הביטוח
1422.....	ג. המסגרת הנורמטיבית

1423.....	עילת התביעה	ד.
	יחסי הגומלין בין הפיקוח הממלכתי על הביטוח לבין מכשיר	ה.
1424.....	התובענה הייצוגית	
1427.....	הגשת תובענה ייצוגית נגד מבטח על-ידי "לקוח"	ו.
1431.....	סמכות מקומית	30.9
1431.....	תובענה המוגשת על-ידי המבטח	א.
1436.....	תובענה המוגשת על-ידי המבוטח	ב.
1443.....	פרק שלושים-ואחד : התיישנות	
1443.....	כללי	א.
1443.....	1. הטעמים שבבסיס רעיון ההתיישנות	
1443.....	2. התיישנות דיונית לעומת התיישנות מהותית	
1444.....	3. שיקולי מדיניות	
1448.....	סעיף 31 לחוק חוזה הביטוח	ב.
1448.....	1. כללי	
1449.....	2. תחולה מקבילה של דין ההתיישנות המיוחד ודין ההתיישנות הכללי	
1450.....	3. "תביעה"	
1451.....	4. "מקרה הביטוח"	
1453.....	סעיף 8 לחוק ההתיישנות - התיישנות שלא מדעת	ג.
1454.....	1. "העובדות המהוות את עילת התובענה"	
1454.....	(א) יסוד האירוע	
1454.....	(ב) יסוד הנזק	
1456.....	(ג) יסוד הסיבתיות	
1457.....	(ד) עובדות אחרות	
1457.....	(1) היעדר ידיעה על אודות קיומה של הפוליסה	
1459.....	(2) היעדר ידיעה על אודות זהות המבטח	
1459.....	(3) היעדר ידיעה על אודות דין ההתיישנות המיוחד בביטוח	
1460.....	2. "זהירות סבירה"	
1460.....	סעיף 9 לחוק ההתיישנות - הודאה בקיום זכות	ד.
1460.....	1. כללי	
1461.....	2. תחולת הסעיף	
1464.....	3. הכחשת שיעור הנזק	
1465.....	4. תשלום מכוח ביטוח אובדן כושר עבודה כהודאה לעניין ביטוח נכות	
1466.....	5. "הודאה שהיה עמה טיעון התיישנות"	
1466.....	6. הצעת חוק ההתיישנות, התשס"ד-2004	
1467.....	תביעה מכוח עילה מתחדשת	ה.
1469.....	דחיית טענת התיישנות מכוח עקרון תום הלב ומכוח דוקטרינת ההשתק	ו.
1473.....	חובת גילוי של המבטח בנוגע למועד התיישנות התביעה	ז.
1476.....	תביעה נגד מבטח מכוח עילה לבר ביטוחית	ח.
1480.....	התיישנות תביעה המוגשת על-ידי מבטח	ט.

1480.....	1. כללי	
1481.....	2. הגשת תביעה שכנגד מצד המבוטח	
1482.....	התיישנות תביעה על-פי פוליסה לביטוח נכות מתאונה	י.
1482.....	1. "מקרה הביטוח"	
1485.....	2. השעיית מרוץ ההתיישנות מכוח סעיף 8 לחוק ההתיישנות	
1487.....	3. חוקיות תנאי שלפיו יש לקבוע את הנכות הצמיתה בתוך 10 או 12 חודשים מיום התאונה	
1488.....	4. השפעת הליך המתקיים בפני המוסד לביטוח לאומי על התיישנות תביעת הביטוח	
1490.....	התיישנות תביעה על-פי פוליסה לביטוח אובדן כושר עבודה	יא.
1491.....	התיישנות תביעה על-פי פוליסה לביטוח חיים	יב.
1495.....	התיישנות תביעה על-פי פוליסה לביטוח תלמידים	יג.
1498.....	התיישנות תביעה על-פי פוליסה לביטוח חובה	יד.
1499.....	התיישנות תביעה על-פי פוליסה לביטוח ימי	טו.
1500.....	התיישנות תביעה על-פי פוליסה לביטוח אחריות	טז.
1503.....	פרק שלוש-ושניים: הפיקוח על הביטוח	
1503.....	א. כללי	
1509.....	ב. כשל שוק מובנה בענף הביטוח	
1511.....	ג. יחסי הגומלין בין חוק הפיקוח לבין חוק חוזה הביטוח	
1513.....	ד. מקורות הסמכות של המפקח	
1513.....	1. סעיף 2(ב) לחוק הפיקוח	
1514.....	2. סעיפים 60-62 לחוק הפיקוח	
1514.....	(א) כללי	
1515.....	(ב) קביעת הסדר כללי	
1516.....	(ג) הכרעה בסכסוך קונקרטי	
1517.....	3. סעיפי הסדרה ספציפיים בחוק הפיקוח	
1518.....	4. סמכות טבועה	
1519.....	ה. דרך הפעלת הסמכות - חזורי המפקח	
1520.....	ו. תחומי הפיקוח	
1520.....	ז. שיקולים במתן רישיון לעסוק בביטוח ובקביעת תנאים ברישיון	
1520.....	1. כללי	
1522.....	2. תנאים ברישיון	
1523.....	ח. המפקח על הביטוח כרשות מנהלית – החובה לפעול בתום לב ובסבירות	
1526.....	ט. הסדרה הפוגעת בזכויות חוקתיות - מבחן המידתיות	
1530.....	י. גבולות הסמכות של המפקח - הסדרים ראשוניים ומשניים	
1534.....	יא. תיקון מס' 16 לחוק הפיקוח על הביטוח	
1534.....	1. כללי	
1535.....	2. שם החוק	
1535.....	3. סמכויות המפקח	

- 1536..... 4. פיקוח ובקרה על פעילות המבטחים וסוכני הביטוח
1537..... 5. ייעוץ ושיווק פנסיוני
1537..... 6. אכיפה
1539..... יב. אחריות המפקח בנויקין

נספחים

- 1545..... חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981
1563..... חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981
1613..... חזורי המפקח על הביטוח

מפתחות

- 1767..... מפתח חקיקה
1789..... מפתח פסיקה
1813..... מפתח עניינים

www.bursi.co.il